

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicium De Articulis Confessionis Fidei Anno M. D. XXX.
Caesar. M. Augustæ exhibitis, quatenus scilicet à
Catholicis admittendi sint aut reiiciendi**

Hoffmeister, Johann

Coloniæ, 1559

VD16 ZV 17723

De Saramentis & uerbo externo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34289

ARTICVLVS. III.

Ego tales, si qui sunt (nullos autē esse per su-
sissimum habeo) excusare nolim. Postre-
mò quod ad bona opera attinet, suo loco
commodum dicemus. Iam huic negotio
iustificationis quod addam non habeo: ne
que dubitauerim quin facilè in hoc nego-
tioratio concordiae inueniri possit, modo
animi vtriusque partis fuerint concordiae
quàm inuidentiae appetentiores.

De Sacramentis & verbo externo, Articulus Quintus.

VT hāc fidem consequamur,
institutū est ministeriū do-
cendi Euangelij & porrigendi sa-
cramenta. Nam per verbum & Sa-
cramenta tanquàm per instrumen-
ta donatur Spiritus sanctus, qui fi-
dem efficit, vbi & quando visum
est Deo, in ijs qui audiunt Euange-
lium, scilicet quod Deus non prop-
ter nostra merita, sed propter Chri-
stum iustificet, hoc qui credunt, se
propter

ARTICVLVS V.

propter Christum in gratiam recipi.

Damnant Anabaptistas & alios, qui sentiunt spiritum sanctum contingere sine verbo externo hominibus per ipsorum præparationes & opera.

F. Ioan. Hof.

IT HUNC ARTICVLUM de usu Sacramentorum & ministerio verbi nõ illibenter amplectemur, modo illi interpretationem nostram non reiciant. primùm quod dicunt nos consequi fidem per ministerium verbi & Sacramentorum, si intelligunt de applicatiõne quam Scholastici ponunt, nihil peccatum est. Quod si sentiunt etiam infideles, vtputà Gentiles vel Iudæos, etiam consequi fidem per ministeriũ Sacramentorum, quomodo hoc ipsum fiat, non intelligimus: nisi fortè hinc alludere velint ad infantes, qui certè actu, fidem non habent, & tamen hos concedimus in Baptismo re
generari

ARTICVLVS. V.

generari & iustificari .Addunt aduersarij,
per verbum & Sacramenta tanquam per
instrumentum dari Spiritum sanctum:in
quo haud dubiè, & solidioris Theologiæ
patres, & Scholasticos habent adstipulato
res. Prædictis adnectunt, Spiritum sanctum
per Sacramenta & ministerium verbi fidè
efficere, vbi & quando visum est Deo: hoc
Scholastici vocant, gratiam non esse alliga
tam Sacramentis. Qua de re Scholastici in
4. sententiarū statim ab initio. De iustifi
catione, an ea nostris meritis, an ne sola fi
de contingat, in proxima disputatiōe tract
atum est. In Appèdice Anabaptistas rectè
damnant: sed addunt rationes satis ambi
guas. Scimus enim quid Anabaptistæ som
nient, & quidam alij non maligni ho
mines de verbo externo. Quod ad præpa
rationes & opera adtinet, infra tractabi
mus. Scimus D. Paulū docere, Fidè esse ex
auditu, ^{audiri} ^{verū} ^{per} ^{verbū} Christi: iā q̄ dis
crimināt ^{verū} ^{externū} ab interno, nō p̄
sus delirare ^{tan} ^{si} vidētur. D. ille Gētū do
ctor, cui⁹ illa de fide verba iā posuim⁹, què
& necessitas vrgebat prædicare verbum
Dei, nō dubitauit dicere, Ego plātaui, a pol
lo rigauit, De⁹ autē incrementum dedit: quo
nimi⁹

ARTICVLVS V.

nimirū significauit, nō solo externo verbo
cōtingere fidē. Fides enim Dei donum est.
Bene itaq; ponderandum est, quod Dñs ap-
ud Hieremiā loquitur, Nō docebit vir p-
ximum suū &c. sed erunt oēs à Deo docti.
Et certè corporales aures habebāt, ad quos
validè clamabat Christus, Qui habet aures
audiēdi, audiat. Et rursum. Qui ex deo est,
verba Dei audit. Sed vos nō auditis, q̄a ex
Deo non estis: & tamen ipsi externè audie-
erunt. Qui super hac re copiosiora velit, le-
gat Lutherum ipsum in Psal. 17. super ver-
su, Inclinauit cælos &c. Et Casparis. N. li-
bellum de Cursu verbi dei. Itē M. Bucerum
ad Marpurgen. Academiā Articulo 8. ibidē
verò super 9. Arti. quomodo ipsi cum Con-
fessione hac conueniat, intellectu difficilli-
mum est: ita enim disputat, ita sese in om-
nia vertit, vt non cuius sit datum intel-
ligere quid ille effecerit, quid probauerit,
& consentiat ne Lutheranis, an non: Mi-
hi profectò videtur Phœisti in impetere
Zuinglianos, & hoc in Locis piet. postero-
ribus, quando in hæc verba scribit. Sunt
belli quidam homines, qui cum velint
videri ciuilitè interpretari cæremoni-
as, dicunt, SACRAMENTA
non

ARTICVLVS V.

nō esse signa voluntatis Dei erga nos, sed
 tātum notas professionis nostræ: quia ex-
 tare oporteat notas quibus discernamur à
 reliquis gentibus, sicut Romanos toga dis-
 cernebat à Græcis: aut sicut vestitus discer-
 nit Monachos. Sed hæc ciuilis interpreta-
 tio, non satis explicat vsum Sacramento-
 rum &c. Verum hoc negotium alium re-
 quirat locum. Subuereor enim Lutheranos
 & Zuinglianos in negotio Sacramentorum
 omnium non parū dissentire. Et ex Bucero
 apertissimum est, hanc illorum Cōfessio-
 nē certè serio à Zuinglianis Marpurgifuisse
 se impugnatam. Lege si lubet, Bucero ad
 Academiam Marpurgensem: & in Matth.
 cap. 3. Et ad Monasterien: cap. 7. & iurabis
 me nihil hic finxisse. Quàm male porro au-
 dian Zuinglianorum dogmata, vel vnus
 Melanchthō præ multis suffecerit vt testa-
 tum faciat. Repudianda est, inquit, Zuin-
 glij & similium opinio, qui tantum Ciuilis
 more iudicant, de signis, scilicet signa & Sa-
 cramenta tantum notas esse professionis
 inter homines. Hæc ille in Rom: cap. 4. In
 eundem autem locum Bullingerus Zuing-
 glij successor, sic scriptum reliquit, Qui id
 dogmatis ex Rom. 4. transsumunt, quod
 signa

ARTICVLVS. V.

signa externa interioris hominis fidem fulciant, confirment, immò & conferat, quis est qui non videat quàm alienum sit à Pauli instituto? Cæterùm quoniam non est præsentis loci Aduersariorum miras pugnantias sublegere, ad intermissa redire iuuabit. Quod de preparationibus & operibus in Appendice huius Articuli est, non omnino dextrè nec prudenter dictum est. Si enim hoc de infantibus dicunt, quis, obsecro repugnauit vnquàm? Si de adultis quos primitiuæ Ecclesiæ temporibus baptizatos esse accepimus, planè absurdū est. An ne Apostolis dictum, Euntes docete omnes gètes &c. baptizantes eos? Quid porò docuerunt? Vtique pœnitentiam, quo nomine, ni planè hallucinor, & præparationes & bona opera intelligere possumus. Et in Actis, Quid faciemus, Viri fratres? dicunt quidam Petro. Quibus ille, Pœnitentiam, inquit, agite, & baptizetur vnusquisque vestrū in nomine Iesu Christi in remissionē peccatorū, vestrorū & accipietis donū spiritus sancti. Et sequitur, Qui ergo receperunt sermonem eius baptizati sunt. Sic philippus, Eunuchō illi, post auditū Euangelium petenti baptismū, ait, Si credis ex toto

F

corde

ARTICVLVS V.

corde &c. Apertius est quod de Saulo legitur: Hinc enim dixit Dñs, Surge & ingre-
dere ciuitatem, & dicetur tibi quid te
oporteat facere. Capite item sequenti,
Qui Cornelij illius opera non videt, plane
Cæcus est. Scrutare obsecro scripturas, &
vide num Baptista aliquem, excepto Chri-
sto, baptizarit, qui non antea egerit pœni-
tentiam, & cōfessus fuerit peccata sua. Fa-
cite dignos fructus pœnitentię, inquit, &c.
Item: Baptizabantur à Ioanne in Iordane,
confitentes peccata sua: His ad ieiunium testi-
monia Patrum, Venturi ad Baptismum,
ait Hilarius, prius cōitentur se credere in
Dei filio, & in passione ac resurrectione ei-
us. Et huic professionis Sacramento fides
redditur. Atque vt hanc verborum spon-
sionem quædam rerum ipsarum veritas
consequatur, toto in ieiunijs, Passionis do-
minicæ tempore demorantes, quadam
Domino compassionis societate iungun-
tur. Huic addam Augustinum, qui in
hæc verba scribit. Agunt homines ante
baptismum pœnitentiam de suis prioribus
peccatis, ita tamen vt baptizetur, sicut
Scriptum est, Loquente Petro ad Iudæos, &
dicente, Agite pœnitentiam, & baptizetur

vnufo

ARTICVLVS V.

vnusquisque vestrum &c. Agunt etiam homines poenitentiam, si post baptismum ita peccauerint ut excommunicari, & postea reconciliati mereantur. Totidem verbis Augustinus Epistola 108. ad Seleucianum. Audiamus & Gregorium illum Nazianzenum verum Theologum, Catechumenos suos sic alloquentem. Bona, inquit, erunt tibi auxilia, ad ea quae desideras consequenda, vigiliae, ieiunia, humi dormitatio, orationes, lacrimae, aegritudines, indigentium opitulatio &c. Vide Orationem huius in Sanctum Lauacrum & alteram in Sancta Epiphaniarum lumina, & videbis quid de preparationibus & operibus S. Praesulis sentiat. Multa eius generis habet Diuus Basilii lib. 1. de Baptismo capite 1. & 2. quae, ne prolixior sum, prudens praetereo. Ab adultis ergo, ut tandem receptui canam, baptizandis, hoc quod adhuc obseruat Ecclesia, requiruntur & praeparationes quaedam & bona opera, quae tamen ab infantibus nemo requirit. Itaque si quis sunt filij pacis & alme concordiae & tranquillitatis querunt Ecclesiae, nec hunc articulum quidem explodent. Meo quidem iudicio magis aduersatur opinioni onibus Zuinglianorum & Anabaptistarum qui

ARTICVLVS V.
adhuc nolunt cristas ponere, quàm nobis
quos per contemptum Pontificios vocat,
Sed hæc hæc haftenus.

*De Bonis Christi fidelium
operibus Articulus
Sextus.*

Item docet, quod fides illa debet
lat bonos fructus parere, & quod
oporteat bona opera, mandata à
deo, facere propter volùtatem dei,
non vt confidamus per ea opera iu-
stificationem coram deo mereri.
Nam remissio peccatorum & iusti-
ficatio fide apprehèditur, sicut test-
atur & vox Christi, Cum feceritis
hæc omnia, dicite, serui inutiles su-
mus. Idem docent & veteres scrip-
tores Ecclesiastici. Ambrosius .n.
inquit, Hoc constitutum est à deo,
vt qui credit in Christum, Salu' sit,
Sine opere, sola fide, gratis accipiès
remissionem peccatorum.

F. Ioan. Hoff.